

Inatsisartunut ilaasortaq Anthon Frederiksen
Maani

Paragraf 36, imm. 1 naapertorlugu apeqquteqaat nr. 96-imut akissuteqaat

Inatsisartut Suleriaasianni § 36, imm. 1 naapertorlugu Naalakkersuisunut apeqquteqarputit, taakkulu ataani atsiortumut akisassanngortilugit innersuunneqarsimapput.

28. oktober 2008
J.nr. 01.28
Postboks 680
3900 Nuuk
Oq/tel +299 34 50 00
Fax +299 32 52 87
aapip@gh.gl
www.nanoq.gl

1. ***Inuussutissarsiornermut periarfissat pitsaanerusut ujar-
torneqarnissaat nalilersorneqarnissaallu pillungit naalak-
kersuisut qanoq ittumik pilersaaruteqarpat ?***

Imminut akilersinnaasumik inuussutissarsiutit ineriartortinneqarnerat niuernerpalaartumik tunngaveqartumik ingerlanneqartariaqartut, tassalu pisortani tapiiffigineqaratik ingerlanneqarnissaat Naalakkersuisut nalinginnaasumik isumagaat. Taamaattorli aningaasaliiffigineqarnissamut periarfissanik assigiinngitsunik pilersitsisoqarnikuuvoq, assersuutigalugu Aalisarnermut aningaasaliissutinut immikkoortitat pillugit Inatsisartut inatsisaanni § 3, imm. 1 5)-miittut, tassani pilersitsinissanut suliniutinut tapiiffigineqarnissamut qinnuteqartoqarsinnaavoq, tassunga ilanngullugu aalisakkanik tukertitsiviit pillugit misissuinerit ineriartortitsinissamullu suliniutit. Inatsisilli 2006-imi atuutilernerata kingorna qinnuteqaatinik taamaattunik tigusaqartoqarnikuunngilaq.

Kalaallit Nunaanni aalisakkanik tukertitsiveqanngilaq, kisianni Qorlortorsuarmi Nanortallip kommunianiittumi aalisakkanik tukertitsiviliortoqarnikuuvoq, tukertitsisarnerlu suli aallartinngitsoq matuneqarluni.

Taassuma saniatigut Naalakkersuisut ilisimasaat malillugit aalisakkanik tukertitsivinnik misiliisoqarnikuunngilaq.

- *Tuttunik uumasuuteqarneq. Siusinnerusukkut nunatsinni ator-neqarsimasoq.*

Ilumoorpoq, Nuup eqqaani 1952-imiit 1991-imut tuttnik uumasuuteqartoqarnikuuvoq. Taassuma saniatigut Ikersuup eqqaani Qaqortup kommuniani tuttuuteqarfik 1972-imi pilersinneqarpoq, kingornalu Tut-tuumi Qaqortup Narsallu kommunianni.

Tassa taamaalilluni ukiuni makkunani tuttuuteqarfiit marluk niuerner-palaartumik ingerlapput, pisortanillu akulusimaffigineqaratik.

- *Teriannissanik/mink-illu uumasuuteqarneq taakkulu amiinik tunisassiorsinnaaneq.*

Nalunngilarput siusinnerusukkut nunatsinni terianniaateqarfeqarniku-ullunilu minkiiteqarfeqarnikuusoq. Niuerfissat kiisalu akit minnerunngitsumillu nerukkaatissat pissutigalugit tunngavissaqarsimanngilaq meqqulinnik uumasuuteqarnissaq.

Taakku saniatigut savaateqarfimmi ataatsimi chinchillat uumasuutigi-neqarput. Chinchillanik uumasuuteqarnissaq mianernartorujussu-voq, silap pissusia peqqissusiannut sunniuteqartorujussuummat.

Angorakaninat uumasuutigalugit aamma misilinneqarnikuuvoq, aamma taakku peqqissusiannut silap pissusia annertuumik sunniuteqarsimavoq, taamaattumik inerniliisoqarsimavoq Kalaallit Nunaanni taak-kuninga uumasuuteqarnissaq tulluuntuunngitsoq.

- *Minnerunngitsumik nersussuit neqaannik tunisassiorsinnaaneq.*

Ukiuni makkunani nunaatillit nersussuarnik uumasuuteqartitilerput, immummik neqinillu tunisassiornissaq siunertaralugu.

Ullutsinnut naleqquttumik toqoraavimmik pilersitsisoqariapat, nersussuit timitai tamakkerlugit tunisassiarineqarsinnaanerit naatsorsuutigineqarsinnaavoq.

Immummit tunisassiat nioqqutigineqarnerat suli misilerarneqarput siunissamilu ungasinngitsumi inernerit takussaalerumaarlutik. Peqatigisaanik oqaatigissaaq, nunaatillit amerliartuinnartut nersussuit immua-neersunik imminnut pilersulernikuummata. Misileraanerit siuliani taaneqartut Naalakkersuisut soqutiginnillutik malinnaavigaat inuussutissarsiortullu namminneq suliniuteqarnerat nersualaarlugu.

- *Nersutit nerukkaatissaannik tunisassiornissaq – Aalisarnermi pisarisuukkanik taaneqartartut amerlanertigut igiinnarneqartartut atorluarneqarnerunissaat anguniarlugu.*

Kalaallit Nunaanni ataasiinnarmik aalisakkanit qajuusaasiorfeqarpoq, siusinnerusukkut illoqarfinni arlalinni aalisakkanit qajuusaasiorfeqarsimagaluartoq. Kalaallit Nunaata imartaanit saarullit tammarnertigut aalisakkanik qajuusaasiorfiit tamarmik matuneqarsimapput. Aalisakkanik qajuusaasiorfituami annikitsuinnarmik tunisassiortoqarpoq. Aalisakkanik tunisassiorfinni eqqaaneq eqqarsaatigalugu, eqqakkanik qajuusaasiorneq tulluassagaluarpoq. Kalaallit Nunaanni savaatillit ukiut tamaasa aalisakkanit qajuusaasiat 500 tonsit pisariaqartittar-paat. Uanili apeqqutaavoq nukissiuutinut tunisassiornermullu aningaasartuutit qaffakkiartuinnartut taakkunungalu ilanngullugu tunisassiat eqqussorneqartut akiinik unammillersinnaaneq.

- Uillut, immap nunallu naasui tunisassiarineqarsinnaasut eqqarsaatigalugit il.il.

Kalaallit Nunaanni uillut aningaasarsiutigineqarnikuunngillat, naak periarfissaqaraluartoq. Ukiuni kingullerni kujataani uillunik misileraanerit ingerlanneqarnikuupput. Misileraanerit taakku ataavartumik uillut aningaasarsiutigalugit ingerlanneqarnissaat tunngavississimangilaat.

Aamma taamaappoq immami nunamilu naasut, suliniutit unittarsimapput misileraanerit nalaanni. Pingaartumik nunanut allanut avammut tunisassiornissaq eqqarsaatigalugu suliat kigaattarput ingerlanni arnerilu ajornakusoortarlutik, tassunga ilanngullugu assersuutigiinnarlugu EU-mut eqqussinissamut akuersissummik pissarsiniarnerit. Kalaallit Nunaat nunarsuarmi tunitsivinni unammilleqatigiinnermit sakkortuumik tatineqarsimavoq, amerlanertigullu tamanna pissutigalugu suliniutit iluatsinngitsoortarlutik. Kalaallit Nunaanni silap pissusia pissutigalugu Kalaallit Nunaat nunap naasuinik tunitsivinni unammillersinnaanngilaq. Tamanna killeqartumik ingerlanneqarpoq, aalajangersimaqqissaartunik peqqissaatinik nioqquteqarneq ingerlanneqarluni, immaqa tassa aqqutissaq eqqortoq. Aamma suliniutit taamaattut namminersortunit ingerlanneqaramik.

Naggasiutigalugu Naalakkersuisut sinnerlugit tapiiffigineqarnissamut periarfissat piusut innersuussutigiinnarsinnaavakka kiisalu pilersitsinissamut suliniutit eqqarsaatigalugit Kalaallit Nunaanni Takornariatitsinermut Inuussutissarsiornermullu Siunnersuisoqatigiinnit siunnersorneqarnissamut periarfissat innersuussutigisinnaallugit

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Finn Karlsen

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoq